

دروازه‌ای به سوی تاریخ تیموری

در قدیمی آستان امامزاده سیداسماعیل (ع) در محله بازار یکی از قدیمی ترین آثار باستانی پایتخت محسوب می‌شود. تاریخی که روی کتیبه بالای این در نصب شده بود ۸۵۹ شمسی (۸۸۶ قمری) را نشان می‌داد. به دلیل وجود این در قدیمی و اینکه هسته اولیه بازار تهران در اطراف این امامزاده شکل گرفته است امامزاده سیداسماعیل از نظر تاریخی اهمیت خاصی پیدا کرده است. این در تاریخی رو به ضریح باز می‌شد و با گسترش بنا به در گنبدخانه این بقعه تبدیل شد. در لوحه زیرین لنگه راست در نام سازنده آن چنین نوشته شده: «عمل استاد حسین ابن حسن نجار لیباسانی» و بانی ساخت این در قدیمی استاد حسین پسر پیرعلی آهنگر تهرانی نوشته شده است. طبق تاریخ مندرج در کتیبه بالای در زمان ساخت مقارن با اواسط حکومت سلطان احمد گورکان از سلسله تیموری است که بر قسمت‌هایی از ایران سلطنت کرده و گویا تهران هم جزو قلمرو او بوده است. در قدیمی امامزاده که روزگاری در ضلع غربی حرم قرار داشت، چند سالی است توسط اداره اوقاف برای محافظت به انبار انتقال یافته است. بنای کنونی امامزاده سیداسماعیل (ع) زمان محمداشاه قاجار ساخته شد و بانی آن عیسی خان بیگلربیگی بوده که خوشبختانه در مرمت بنا در قدیمی را حفظ کرده است.

ردپای وزیر سلجوقی در طرشت

نام: کلاس درس شیخ عبدالله طرشتی

قدمت: ۸۲۰ سال

نشانی: بالاتراز میدان آزادی، محله طرشت، بوستان محله

اگر چه نقل است که ناصرالدین شاه به دلیل هوای خوش و مطبوع طرشت برای نخستین بار این روستا را «طرش رشت» نامید، ولی در اسناد تاریخی طرشت به نام درشت و دوریست معروف بوده است؛ روستایی با هویت غنی که تاریخی چند صد ساله را در خود نهان دارد.

بقعه شیخ عبدالله طرشتی در این محله قدیمی حکایت از حضور عالمان و اندیشمندان زیادی در آن دارد به خصوص در دوره حکومت آل بویه که طرشت یکی از مراکز بزرگ علم و دانش شیعه بود. محمدبن احمد درشتی، نخستین محدث و فقیه و عالم بزرگ شیعه نخستین کسی است که در طرشت مرکز علمی اسلامی شیعه تأسیس کرده است. همچنین شخصیت‌های مهمی همچون حاج غلامحسین زاهد و شیخ عبدالله دورستی در طرشت می‌زیستند. حضور شیخ عبدالله طرشتی در طرشت باعث شده بود تا حاکمان و درباریان علاقه‌مند به دانش به این روستا علاقه نشان دهند.

نقل است خواجه نظام الملک طوسی، وزیر معروف و مقتدر سلجوقی و بنیانگذار مدارس نظامیه، هر دو هفته یکبار، با وجود راه سخت و دشوار، برای حضور در محضر شیخ عبدالله طرشتی از ری به مدرسه دینی طرشت رفت و آمد می‌کرد. آرامگاه این معلم مکتب شیعه در بوستان طرشت که در ابتدا گورستان بوده، قرار دارد.

نام: در قدیمی امامزاده سیداسماعیل (ع)

قدمت: ۵۴۳ سال

موقعیت: بازار تهران

فخر پایتخت

شیخ صدوق یکی از عالمان بزرگ دوره آل بویه بود که طی قرون سوم و چهارم هجری شمسی در منطقه این بابویه زندگی می‌کرد و در همین محل دفن شد. او نویسنده کتاب «من لا یحضره الفقیه» یکی از ۴ کتاب اول شیعیان و کتاب «عیون اخبار الرضا» است. نقل است که مقبره شیخ صدوق در سیل ویرانگر تهران در دوره فتحعلی شاه به کلی از بین می‌رود. در همان برهه چند نفر از عالمان شیعه به منطقه ری می‌روند و بعد از کشف پیکر شیخ صدوق و دست‌نوشته‌های منتسب به او دوباره این عالم بزرگ را در همان محل قبلی دفن می‌کنند و به دستور فتحعلی شاه مقبره نسبتاً باشکوهی برایش می‌سازند. باین حساب عمر مقبره شیخ صدوق که از مفاخر فقه شیعه به شمار می‌رود، نزدیک به ۱۱۰۰ سال برآورد می‌شود و قدیمی ترین بقعه تاریخی تهران به شمار می‌رود.

نام: بقعه شیخ صدوق

قدمت: ۱۱۰۰ سال

نشانی: شهرری، قبرستان ابن بابویه

